

geonieuws

maandblad van de
mineralogische kring antwerpen v.z.w.
33(5), mei 2008

In dit nummer :

- Marokko - deel 4
- Jaarverslag 2007
- The siderite box

Mineralogische Kring Antwerpen vzw

Oprichtingsdatum : 11 mei 1963

Zetel : Boterlaarbaan 225, B-2100 Deurne

Wettelijk depot : Kon. Bib. België BD 3343

Verschijningsdata : maandelijks, behalve in juli en augustus.

Redacteur en verantwoordelijke uitgever : H. DILLEN, Doornstraat 15, B-9170 Sint-Gillis-Waas.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Betalingen

België : bankrekening 789-5809102-81

Nederland : girorekening (NL) 51 91 10.

Al deze rekeningen staan op naam van M.K.A. v.z.w., Marialei 43, B-2900 Schoten.

Statuten : nr. 9925, B.S. 17 11 77

BTW-nummer : BE 0417.613.407

NUTTIGE ADRESSEN

Hugo BENDER, Pieter Van den Bemdenlaan 107, B-2650 Edegem. Tel. 03 4408987.

<hugo.bender@skynet.be> Bestuurder. Secretaris, ledenadministratie.

Paul BENDER, Pieter Van den Bemdenlaan 107, B-2650 Edegem. Tel. 03 4408987.

<paul.bender@skynet.be> Bestuurder. Technische realisatie Geonieuws, coördinator Minerant.

Rik DILLEN, Doornstraat 15, B-9170 Sint-Gillis-Waas. Tel. 03 7706007. <rik.dillen@skynet.be>

Bestuurder. Redacteur Geonieuws.

Axel EMMERMANN, Lobbesplein 12, B-2640 Mortsel. Tel. 03 2953554 en 0496 359117

<axel.emmermann@pandora.be> Werkgroep technische realisaties, werkgroep fluorescentie.

Jan JENSEN, Jan Jensen, Varenblok 4 bus 6, B-2650 Edegem. Tel 0472 790423 <jan.jensen@dexia.be>

Bestuurder. Uitleendienst, werkgroep fotografie.

Etienne MANS, Jan Blockxlaan 16, 2630 Aartselaar. Tel 03 8888124. <emans@skynet.be>

Bibliothecaris, samenaankoop.

Herwig PELCKMANS, Cardijnstraat 12, B-3530 Helchteren. Tel. 0486 121128.

<herwig.pelckmans@pandora.be> Organisatie vergaderingen, contacten met sprekers.

Guido ROGIEST, Prins Kavellei 86, B-2930 Brasschaat. Tel. 03 6520232. <guido.rogiest@pandora.be>

Bestuurder. Ondervoorzitter, public relations.

Paul TAMBUYSER, Surmerhuizerweg 23, NL-1744 JB Eenigenburg. Tel. 00 31 226 394231.

Fax 00 31 226 393560. <paul@minerant.org>. Werkgroep edelsteenkunde, webmaster.

Ineke VAN DYCK, Walbogaard 11, B-9140 Temse. Tel. 03 8276736.

<ina.van.dyck@skynet.be> Werkgroep zeolieten.

Ludo VAN GOETHEM, Boterlaarbaan 225, B-2100 Deurne. Tel. en fax 03 3215060.

<ludo.vangoethem@belgacom.net> Vertegenwoordiging openbare besturen.

Paul VAN HEE, Marialei 43, B-2900 Schoten. Tel. 03 6452914. <pvanhee@skynet.be>

Bestuurder. Voorzitter.

Anny VAN HEE-SCHOENMAEKERS, Marialei 43, B-2900 Schoten. Tel. 03 6452914. <pvanhee@skynet.be>

Penningmeesteres.

Eddy VERVLOET, August Vermeylenlaan 15F bus 29, B 2050 Antwerpen. Tel. 03 2194435

<eddyvervloet@skynet.be> Bestuurder. Excursies.

E-mail adres : mka@minerant.org

URL (WWW) : <http://www.minerant.org/>

In mei : géén vergaderingen !

Naar jaarlijkse traditie zijn er in mei géén vergaderingen, noch in de Jeugdherberg, noch in 's Gravenwezel, en er is ook géén vergadering van de werkgroep edelsteenkunde. Er is voor de maand mei wel nieuws van het uitstappen-front...

The "Away-team" : excursies in de nabije toekomst

Ondanks het feit dat de regen hier alweer tegen de ramen klettert, gaan mijn gedachten toch weer stilletjes richting kaptochten. Het zal ooit toch weer eens meer dan 10 graden worden, zeker ? Hoewel hoge verwachtingen gecreëerd werden na de Marokko-reeks in Geonieuws vrees ik dat je toch nog je stenen zelf zult moeten zoeken én dragen !

Binnenkort verkennen we een paar mogelijkheden in de Eifel, omdat dat eventueel ook nog in één dag te doen is. Wel voer voor micromounters, maar dat moet ook eens kunnen.

Waarschijnlijk trekken we op 25 mei nog eens naar Landelies. Verder staat op veler verzoek een tocht naar Leffe of het programma, en ook Wellin en het onvermijdelijke Beez kunnen weer op een bezoek rekenen.

Om ons aanbod nog uit te breiden, vraag ik jullie medewerking.

Vaak word ik op een vergadering of beurs aangesproken over een mogelijk bezoek hier of daar, maar ben ik niet altijd in staat om aantekeningen te maken. Ook hoor ik vaak dat iemand met een andere club ergens geweest is, maar vind ik nergens een contact om toestemming aan te vragen. Dus jongens en meisjes, laat de voorstellen maar komen, al weet je geen contactadres. Alle reacties stuur ik binnen een week of twee weer rond, en misschien weet iemand anders dan wel waar ik terecht kan voor toelating.

Wie geïnteresseerd is in de excursie naar Landelies op 25 mei 2008 (onder voorbehoud) kan alvast contact opnemen met Eddy Vervloet voor details.

Eddy Vervloet

Om sneller op de actualiteit in te kunnen spelen, hebben we een e-mailinglist met leden die nieuws over excursies willen ontvangen. Wil je ook nieuws over het Away Team ontvangen, stuur dan even een e-mailtje naar <eddyvervloet@skynet.be>

Zaterdag 14 juni 2008

Op zaterdag 14 juni 2008 organiseren we onze jaarlijkse BBQ in de zaal "De 3 Rozen" in 's Gravenwezel, vanaf 19 h. Zelfs bij slecht weer gaat de BBQ door, want in dat geval wordt een tent opgesteld. Kostprijs : 18 € p.p.

Graag voor 31 mei 2008 inschrijven bij Herman Reynders, Paul Van hee of Miel Daneels.

Beurzen en tentoonstellingen

Periode 24/5/2008 - 30/6/2008

De beurzenkalender is ook beschikbaar via onze website www.minerant.org/fairseu.html

- 24/05 NO **KONGSBERG**. Mijnbouwmuseum, Hyttegatan 3. Symposium over mineralogie.
- 24-25/05 DE **HATTENHOFEN**. Sillerhalle.10-18 h. Beurs (M-F). <andream.1985@gmail.com>
- 24-25/05 DE **MOSBACH**. Alte Mälzerei.n10-17/11-17h. Beurs (M-F-J).
- 24-25/05 FR **MONTFERRAT**. Salle polyvalente. Beurs (M-F-J-E). <danielboullay@aol.com>
- 25/05 NL **VENLO**. Venlonazaal, Hogeweg. 10-17 h. Beurs (M). h.rayer@planet.nl
- 31/05-01/06 DE **RIEGELSBURG**. Riegelsberghalle.11-18 h. Beurs (M-J-E). galerie-zauberwelt@web.de
- 31/05-01/06 AT **WIEN**. Festsaal d. Städt. Schulgeb., Längenfeldg. 13. 10-18/10-17 h.
<zanaschkaminalien@a1.net>
- 31/05-01/06 FR **SAINT-NAZAIRE**. Salle Jaques Brel. Daniel Lemarcq, 3 allée des Dalhias. Beurs (M-F-MM).
- 31/05-01/06 FR **CAMBRAI**. Feestzaal overdekte markt. <agcambrai@yahoo.fr>
- 31/05 CZ **TURNOV**. Budova I. zakladni skoly, ul. Skalova 600. 9-18 h. Beurs (M-F).
<info@drahekameny.cz>
- 01/06 DE **FREISEN (Saarland)**. Bruchwaldhalle, Schulstraße 65. 9-17 h. Beurs (agaat, M).
- 01/06 DE **FREUDENSTADT**. Turn- und Festhalle, Turnhallenstraße.10-17 h. Beurs (M-F).
- 01/06 AT **WIENER NEUSTADT**. ÖGB-Zentrum, Gröhrmühlgasse 4. 9-16 h.Beurs (M).
- 06-10/06 JP **TOKYO**. Info: tima@ro.bek-koame.ne.jp
- 07/06 DE **EHRENFRIEDERSDORF**. Kulturhaus der Zinnerz GmbH, Auf dem Sauberg 1. 10-16 h. Beurs.
- 07/06 DE **WILLNSDORF**. Festhalle. 9-16 h. Beurs (mijnlampen).
- 07-08/06 LU **WILTZ**. Château deWiltz. Beurs (M). 10-18 h. wolffjb@pt.lu
- 07-08/06 DE **BAD EMS/LAHN**. Kursaal, Römerstraße. 10-17 h. Beurs (M). <bode-verlag@t-online.de>.
www.emser-mineralientage.de. Tentoonstellingen „Strahler der Alpen“ en „Pyromorphit“.
- 14/06 CZ **JICIN**. Kulturni Dum.7-15 h. Beurs (M).
- 14-15/06 SE **KOPPARBERG**. Beurs (M). 9-17/9-15 h. www.geonord.org/org/BGS
- 14-15/06 AT **SANKT-PÖLTEN**. Kulturhaus Wagram, Oriongassa 4. 10-18/10-17 h. Beurs (M-F-J-E).
<zanaschkaminalien@a1.net>
- 14-15/06 GB **NEWCASTLE-UPON-TYNE**. Racecourse, High Gosforth Park. 10-17 h. Beurs (M-F-J-E).
www.gemnbead.co.uk/events.asp
- 15/06 DE **AUGSBURG-STADTBERGEN**. Bürgersaal, Am Hopfengarten 12. 10-17 h.Beurs (M-F-J-E).
<rlaubenbacher@aol.com>
- 15/06 AT **VORDERNBERG**. Barbarasaal. 9-17 h. Beurs (M).
- 21/06 DE **FREIBERG**. Heubner-Halle, 9-17 h. Beurs (M). <mineralienfreund@web.de>
Tentoonstelling over vervalsingen.
- 21-22/06 FR **ENSISHEIM**. Regency Palace. 14-18/10-18/10-17 h. Meteorietenbeurs.
Info : Zélimir Gabelica, ☎ 0033-389336894, ☎ 0033-389336815 <z.gabelica@uha.fr>
www.ville-ensisheim.fr
- 26-29/06 FR **SAINTE-MARIE-AUX-MINES**. Lyceum en in open lucht verspreid over de stad. 9-19 h.
<info@euromineral.fr> www.euromineral.fr
- 27-29/06 FI **YLÄMAA**. Esko Hämäläinen, Koskentie 4. 12-18/10-18/10-18h.
<esko.hamalainen@ylamaa.fi> www.jalokivimessut.fi

MKA-nieuws

In memoriam : Roger Gnat

Op 2 maart 2008 overleed in Malle onverwacht ons medelid de heer Roger Gnat in de leeftijd van 70 jaar. Hij was al sinds ongeveer 25 jaar een enthousiast lid van de MKA, en kwam geregeld naar de vergaderingen. Hij was fysicus, en werkte gedurende vele jaren bij Janssen Pharmaceutica als hoofd van de aankoopdienst. Mineralogie was een van zijn passies, waar hij zich zeker na zijn pensionering met hart en ziel op toeleigde.

Langs deze weg wensen we Liebeth, zijn echtgenote, heel veel sterkte toe in deze heel moeilijke tijd.

Jaaroverzicht 2007

Paul Van hee, Ludo Van Goethem en Hugo Bender

Inleiding

2007 Was een moeilijk jaar, gestart na het toch wel onverwacht overlijden van Guido Cornelis. En zo volgden er nog meer, zie 'personalia'. De vervanging van Guido voor de Minerant administratie door Paul Bender, die zijn taak uitstekend vervulde, is een ander punt. Later op het jaar leerde de opname van Axel die wegens hartproblemen de nodige by-passes kreeg, ons alles te relativeren.

Dan was er ook nog de op pensioenstelling, nu officieel, van uw voorzitter die nu véél te weinig tijd heeft wegens ... beroepsbezigheden !

Omwille van het feit dat de Jeugdherberg zal gaan verhuizen heeft ook de zoektocht naar een andere locatie voor vergaderingen ons aan het werk gezet.

Het heeft ons allemaal beziggehouden en houdt ons nog steeds bezig, maar het heeft toch een jaar voortgebracht:

- met een succesvolle aflevering van Minerant,
- goede vergaderingen met uitstekende presentaties, in 's Gravenwezel en in de jeugdherberg 'Op Sinjoorke'.
- een Geonieuws die door de huidige druktechnische middelen nieuwe mogelijkheden heeft gebracht, met onder andere af en toe kleurenfoto's.
- een verdere wederopleving van uitstappen in België,
- een plezierige reis naar Marokko,
- een aangenaam mineralenbeursje in 's Gravenwezel en dito BBQ,

en nog veel meer... dat allemaal dank zij de medewerking van alle MKA-leden !

Leden

Eind december 2007 bedroeg het aantal individuele en gezin-lidmaatschappen 274, hetgeen precies evenveel is als einde december 2006. Via de gezin-lidmaatschappen komen daar nog 123 extra leden bij.

Personalia

We betreuden in 2007 het overlijden van de volgende leden :

- Martin Sluyts, op 15 januari 2007

- Severin Amelinckx, op 22 februari 2007
- Frans Michiels, op 18 maart 2007
- Greta De Roeck, echtgenote van Patrick Du-Tré, op 30 oktober 2007

Geboorten:

- Evi Van Liefferinge, kleindochter van Rik en Ria Dillen, 12 augustus 2007

Vergaderingen

4.1. Ledenvergaderingen

Er werden 8 ledenvergaderingen gehouden in het lokaal "Op Sinjoorke" in de Jeugdherberg te Antwerpen, telkens met lezingen, voorafgegaan van een ruiluurkje, aanbod van de maand, bibliotheekraadpleging en vele informele contacten. De 9de vergadering in december ging door in Kasteel Steytelinck in Wilrijk. De opkomst tijdens de vergaderingen wisselde als altijd en lag nog steeds tussen de 65 en 100.

De opkomst bij de vergaderingen in 's Gravenwezel (8 maal en een gezellig samenzijn in juni) is altijd zeer groot, 30- 40 personen, het lokaal is bijna te klein !

4.2. Statutaire algemene vergadering

De statutaire algemene vergadering vond plaats op 9 februari 2007.

4.3. Lezingen (Herwig Pelckmans)

Herwig Pelckmans is verantwoordelijk voor de zoektocht naar sprekers. Dat is niet altijd zo evident, maar het leverde weer een aantal nieuwe sprekers met boeiende lezingen op.

De lezingen gehouden tijdens de ledenvergaderingen behandelden de volgende onderwerpen in het lokaal "Op Sinjoorke" / Steytelinck :

12 januari	Mineralen van de Deccan Traps, India	Georges Claeys
9 februari	Calciet in al zijn facetten	Ludo Van Goethem
9 maart	Mijnen en mineralen ten zuiden van de Sierra Nevada (Spanje)	Pierre Rondelez
6 april	Libisch woestijn glas	Marcel Swaenen
8 juni	Mineralen van Tasmanie, deel 2	Paul Van hee
14 september	Klimaatsveranderingen geologisch bekeken	Eddy Keppens
12 oktober	Myanmar	Michel Houssa
9 november	The study of meteoritic stellar microminerals	Maria Lugaro
14 december	Uranium, mooi stralende stenen	Bart de Weerd

De lezingen in lokaal "De Drie Rozen" in 's Gravenwezel :

5 januari	St Marie aux Mines	Paul De Bondt
2 februari	De kristalvormen	Piet Knijnenburg
2 maart	Uranium, mooi stralende stenen	Bart de Weerd
6 april	Mijn fotoalbum: 22 jaar VMP	Miel Daneels
16 juni	Gezellig samenzijn	BBQ
7 september	Zweden	Etienne Mans
5 oktober	Mineralen in het Ahrntal	Hugo en Paul Bender
2 november	Fluorescentie, de "Special Effects"	Axel Emmermann
7 december	Sanering van verlaten mijnsites	Stefan Helsen

4.4. Mineraal van de maand

Er werden 8 mineralen van de maand aangeboden tijdens de vergaderingen in zaal "Op Sinjoorke". Er werd voor een gevarieerd aanbod gezorgd. Deze mineralen werden in Geonieuws in detail beschreven. De aangeboden mineralen met hun vindplaatsen waren :

januari	Probertiet	California, USA
februari	Lindgreniet	Arizona, USA
maart	Beusiet	S-Dakota, USA
april	Laihuniet	Colorado, USA

juni	Ludwigiet	Utah, USA
september	Phoenicochroiet	Arizona, USA
oktober	Armstrongiet	Mongolië
november	Stromeyeriet	Arizona, USA

4.5. Raad van Bestuur

De raad van bestuur vergaderde op 15 december 2007. Daarnaast zijn er uiteraard geregeld contacten op de vergaderingen en per elektronische post.

4.6. Werkgroepen.

4.6.1. Edelsteenkunde (Paul Tambuysen)

Vergaderingen vinden nu ook plaats in de Jeugdherberg. Tijdens 9 vergaderingen werden de volgende onderwerpen behandeld :

13 januari	Practicum
10 februari	De refractometer
10 maart	Optische effecten
14 april	Practicum
9 juni	Originebepaling van Edelstenen, Erwin Aelbrecht
15 september	Behandeling van Edelstenen, Erwin Aelbrecht
13 oktober	Art Nouveau en Art Deco, Johan Kok
10 november	Practicum
15 december	Informatie vergaren over edelstenen

Tijdens Minerant verzorgde de werkgroep, zoals al menig jaar, een identificatiestand voor edelstenen. Wie zijn edelsteen wilde of durfde laten keuren kon daar terecht.

4.6.2 Technische Realisaties (Axel Emmermann)

Er waren dit jaar geen specifieke nieuwe realisaties.

4.6.3. Werkgroep fluorescentie (Axel Emmermann)

Van 26-28 juni vond de "Annual fluorescent mineral society meeting" (FMS) plaats, ditmaal georganiseerd in samenwerking met de MKA. Deelnemers kwamen uit Frankrijk, UK, Ierland en natuurlijk België. Gastspreker was Gerard Barman die praatte over fluorescentiespectra van uranyl-mineralen opgemeten met de M.U.T. USB-spectrometer.

Een uitstap op zoek naar de fluorescerende mineralen van Wellin werd voor de hele groep georganiseerd. Verder werden de verzamelingen bezocht van Werner Heirman, Richard Loyens, Paul Van hee en Piet Van Gool.

4.6.4. Zeolieten. (Ine Vandyck)

De werkgroep zeolieten hield een ruilvergadering in het lokaal "De drie Rozen" op 21 oktober.

Minerant

Minerant, op 5 en 6 mei, 32ste editie kende weer het gebruikelijke succes. Voor de eerste maal was de standhouder-administratie in handen van Paul Bender. Zoals steeds konden we weer beroep doen op een uitgebreide groep vrijwilligers die zich voor de vele taken inzetten : opbouw, bar, broodjes smeren, inkom, secretariaat, opruim ... Ook tijdens deze Minerant was er de mogelijkheid om zelf goud te pannen. Vele jongeren, en ouderen, gingen schatrijk huiswaarts.

Tentoonstellingen

6.1. De medewerking aan de **ANKONA beurs** op 10 februari 2007 in het provinciegebouw liet toe contacten te leggen met de andere verenigingen in Antwerpen die zich op allerlei aspecten van de natuur toeleggen.

6.2. **Tentoonstelling "Goud"** tijdens Minerant op 5 en 6 mei 2007,

6.3 Organisatie van de "Annual meting of the Fluorescent Mineral Society". Details in § 4.6.3.

Geonieuws

Dit jaar zorgde redacteur Rik Dillen voor 236 pagina's Geonieuws. Geonieuws was goed voor 32 redactionele artikels van 13 auteurs. Het nieuwe procédé met kleurfoto's levert geregeld een mooie Geonieuws-kaft waar de mineralen of vindplaatsen beter tot hun recht komen.

Geonieuws is steeds volledig in kleur digitaal beschikbaar voor de leden via onze website wat het internationale aspect versterkt.

De verzending van Geonieuws voor de Belgische leden en public relations wordt verzorgd door Hubert Suls. Voor het posten van de tijdschriften met bestemming Nederland en andere Europese landen in een TNT-bus, kunnen we steeds een beroep doen op een schare gelegenheidspostbodes, o.a. Paul en Regina Tambuyser, Bart De Weerd, Marc Scherpereel, ... hetgeen meer dan een hele duit scheelt in de verzendingskosten.

Dienstverleningen

8.1. Excursies (*Eddy Vervloet en Paul Vandevelde*)

- Wellin, Resteigne, Beez, 22 april
- Chanxhe, Sprimont, 13 mei
- Wellin met de FMS, zie par 4.6.3.
- Exploratieris naar Marokko met 9 MKA'ers, 18-30 oktober

8.2. Bibliotheek (*Etienne Mans*)

De bibliotheek stond in 2007 nog steeds volop in de belangstelling van onze leden. Tijdschriften en boeken werden veelvuldig ontleend. De volledige inventaris van het boekenbestand werd gecontroleerd en is nu beschikbaar op computer en op de web-pagina.

8.3. Apparatendienst (*Jan Jensen*)

De uitleendienst heeft 3 ultrasoonbaden, 3 steenbrekers, 1 microscoop en 2 geigertellers ter beschikking.

8.4. Samenaankoop (*Etienne Mans*)

De afdeling samenaankoop blijft zijn werk doen om in blok hetzij boeken, hetzij materiaal aan te kopen aan betere prijzen. Een beperkte stock doosjes is permanent aanwezig in de bibliotheek.

8.5. Adresbestand Minerant (*Regina Tambuyser*)

Het Minerant-adresbestand werd door Regina Tambuyser geactualiseerd. Het bestand omvat meer dan 3000 adressen van mineralenverzamelaars en/of geïnteresseerden in mineralen die voor Minerant 2007 werden uitgenodigd. Na Minerant 2007 werd het beheer van dit bestand overgedragen aan de secretaris.

8.6. Internet (*Paul Tambuyser*)

De aanwezigheid van MKA op het Internet, door Paul Tambuyser gestart en steeds verbeterd, dateert van mei 1995. Sindsdien hebben we onze eigen informatie pagina's op het WWW (World Wide Web). Via het WWW bieden we, in de vorm van tekstpagina's, inlichtingen aan over onze vereniging en haar activiteiten en verwijzen we naar andere mineralogische informatie op het internet.

Sinds enkele jaren kunnen de leden ook een persoonlijke website maken via de MKA website en op die manier hun eigen collectie voor stellen. Een toenemend aantal leden maakt van deze mogelijkheid gebruik.

2006 was opnieuw een mijlpaal voor onze website. Sinds de vernieuwing hebben we gemiddeld 2600 bezoekers per maand. Onze mineralogische zoekmachine bevat 20 000 indexen waardoor zij een belangrijke schakel geworden is bij het zoeken naar mineralogische informatie. Zelfs Google en Altavista hebben onze site ontdekt met 500 treffers per week. Al onze leden kunnen bovendien gratis hun eigen website opstarten.

Externe relaties

9.1. Andere verenigingen

In 2007 werden volgende MKA'ers bij andere verenigingen, gesolliciteerd voor voordrachten:

- 10 februari, "Photographing minerals with a flatbed scanner" door Herwig Pelckmans, TGMS Main Show, Tucson, Arizona, USA
- 4 april "Vervalsingen van Mineralen" door Paul Van hee, GEA West-Brabant, Nederland.
- 19 september "Vervalsingen van Mineralen" door Paul Van hee, Geode, Zwijndrecht, Nederland.

- 5 oktober "Calciet uit België" door Ludo Van Goethem, GVL
- 5 oktober, "Mineralen van Tasmanië (deel 1)", Paul Van hee, AGAB Luik

9.2. Raad van Aardwetenschappen.

Er waren verschillende vergaderingen van de RAW, waaronder een bij de Vlaamse gemeenschap, kabinet van minister van Kris Peeters. Onder actieve werking van de vereniging Lithos uit Harelbeke werd een convenant aangenomen met de bedoeling een samenwerking tussen 'professionele' (lees academici) en amateur verzamelaars te bevorderen. Het uiteindelijk doel is om bij de uitbaters van groeven en bij openbare werken gemakkelijker toelating te kunnen bekomen tot zoeken van mineralen en fossielen op grote bouwwerven. De RAW heeft nu eveneens een website, www.raw-cst.be, opgesteld door onze webmaster Paul Tambuysen. De verslagen van bovengenoemde vergaderingen kunnen daar worden geconsulteerd.

9.3. Culturele raden

De MKA is aangesloten bij de culturele raad van de Provincie Antwerpen, die ons een jaarlijkse subsidie bezorgt.

9.4. Andere

De MKA dankt ook het personeel en de directie van de Vlaamse Jeugdherbergcentrale waar we maandelijks mogen vergaderen en ook het personeel van Antwerp Expo voor de vlotte samenwerking bij de organisatie van Minerant.

Besluit

Al bij al toch was 2007 toch weeral een actief jaar. Ik wens dan ook iedereen te bedanken voor de inzet bij de verschillende activiteiten die door de MKA werden georganiseerd. We zien er naar uit wat het voor komend jaar wordt, waar mogelijk een verhuis naar een ander vergaderlokaal op het programma staat.

Paul Van hee, voorzitter
Ludo Van Goethem en Hugo Bender

Verslag algemene ledenvergadering 8 februari 2008

20 effectieve leden waren aanwezig op de algemene vergadering. 1 effectief lid had zich door een volmacht laten vertegenwoordigen.

1. Jaaroverzicht 2007.

De Algemene vergadering heeft geen opmerkingen bij de algemene werking, zie jaarverslag 2007 in dit nummer van Geonieuws.

2. Financieel verslag 2007 en budget 2008.

De voorzitter stelt de boekhouding 2007 en het budget 2008 voor. Het budget 2008 is in lijn met de uitgaven van 2007. Extra uitgaven zijn voorzien voor mogelijke aankoop van een fluorescentiespectrometer en voor bibliotheekkasten bij verhuis naar een nieuwe vergaderzaal. Het budget 2008 wordt door de algemene vergadering goedgekeurd.

3. Verslag van de controleurs van de boekhouding.

Dhr Hugo Deplus heeft de boekhouding grondig gecontroleerd en heeft geen bemerkingen.

4. Vaststelling van de ledenbijdrage voor 2009.

De Raad van bestuur stelt voor de ledenbijdrage 2009 niet te verhogen. De algemene vergadering keurt dit met algemeenheid van stemmen goed.

5. Varia.

Paul Van hee
voorzitter

Hugo Bender
secretaris

Financieel verslag 2007 en budget 2008

Nr.	Kostenpost	budget 2007		boekhouding 2007		budget 2008	
		in	uit	in	uit	in	uit
0	Saldi vorig jaar	18296,12		18296,12		19271,55	
00	Intresten+beheer			17,72			
1.1	Minerant N=	7000,00		4617,57		6000	
1.2	Minerant N+1			1370,42			
2.1	Fluorescentie		200,00		63,74		3000
2.2	Edelstenen		100,00				100
2.3	Website		1000,00		1182,17		1000
2.4	Zeolieten/beursje		50,00		108,00		100
4	Secretariaatskosten		600,00		365,10		400
5	Verzekeringen		350,00		287,33		350
6	Huren- Shurgard		1500,00		1642,32		1500
7	Vergaderingen Alg		130,00		173,32		130
7.1	Vergad. Antw		600,00		627,09		600
7.2	Vergad. SGW		200,00		144,00		200
7.5	Sprekers SGW		1000,00		145,00		1000
7.6	Sprekers Antw				380,00		
7.3	Alg 3 Rozen/drank				45,16		
8	Geonieuws		7000,00		5037,61		7000
8,1	Verzendingskosten				1439,26		
10	Uitstappen				38,00		
11	Belast + Subsidies			1953,60			
12	Alg onkosten+RAW						4000
14.1	Lidgelden N=	6000,00		2116,00		6000	
14.2	Lidgelden N+1			4522,00			
21	Bib. tijdschriften		1200,00		1588,96		1200
22	Bib. boeken		500,00				500
23	Bib. SGW		150,00		221,66		150
30	Verkoop doosjes			80,00			
	Totalen excl. 0 ... 000	13000,00	14580,00	14659,59	13488,72	12000,00	21230,00
	Saldi		-1580,00		1170,87		-9230,00
	Totalen incl. 0 ... 000	31296,12	14580,00	32973,43	13488,72	31271,55	21230,00
	Saldo per 31/12/..		16716,12		19484,71		10041,55

De column van Cronstedt

Mineralenkunstenaars

Vroeger kon je niet zonder. Met de opkomst van de fotografie werden ze langzaam maar zeker naar de vergeethoek verbannen. Door het succes van de digi-

gitale fotografie, liefst dan nog in gecombineerd formaat, zijn er tegenwoordig slechts weinig die zich nog geroepen voelen. En toch heb ik een grenzeloze bewondering voor zij, die met pen of penseel onze geliefde kleuren- en vormenrijkdom op papier kunnen toveren: de mineralenkunstenaars.

In het dagelijkse leven moet je al ver gaan zoeken om een afbeelding van een mineraal te vinden dat met de hand getekend of geschilderd werd. Meestal gaat het dan nog om afbeeldingen uit (oude) boeken. In België ken ik maar één echte mineralenkunstenaar: Pierre RONDELEZ. Zijn air brush creaties sierden diverse tentoonstellingen in België, Nederland en Duitsland. Artikels over zijn kunstwerken verschenen zelfs in de *Mineralogical Record* (1995), *Lapis* (1996) en *Rocks & Minerals* (1998).

Na de oprichting van www.minrec.org, de webstek van de *Mineralogical Record*, viel er in feite weinig nieuws te rapen op deze website. Hij bleef meerdere jaren vrij beperkt en nagenoeg onveranderd, tot hij een tijdje geleden eindelijk compleet vernieuwd werd. Naast het "oude-etiketten-archief", dat ondertussen herdoopt werd als *Biographical Archive*, werd er ook een virtueel kunstmuseum op poten gezet. Een bezoekje aan die webpagina's doet een hele nieuwe (kunst) wereld voor je opengaan.

Op de centrale pagina van het Art Museum kan je een keuze maken uit 44 verschillende mineral artists (of kiezen uit 7 verschillende mining artists). Eens de keuze gemaakt, kom je automatisch terecht op de eerste pagina over de kunstenaar in kwestie. Op deze pagina vind je een korte bio-

grafie en enkele verkleinde afbeeldingen, waarop je kan klikken om het kunstwerk in een groter formaat te kunnen bewonderen. Meestal zijn er 8 afbeeldingen per pagina, en vaak zijn er meerdere pagina's per kunstenaar. In totaal zijn er momenteel meer dan 1000 kunstwerken te bewonderen, zowel van oude als nieuwe meesters !

Ook al gaat er niets boven het bladeren in een authentiek boek of het bewonderen van échte kunstwerken, toch is het zalig om vanuit je luie stoel en met slechts enkele klikken van je muis te kunnen genieten van al dat lekkers. Een greep uit het aanbod : Hans LENK, Philip RASHLEIGH, Casimir SCHMIEDEL, James SOWERBY (met niet minder dan 93 creaties uit zijn meest bekende werken!)... . Bij de hedendaagse kunstenaars zien we o.a. Eberhard EQUIT (je weet wel, de man achter *Meisterwerke Sächsischer Minerale* (1994) en *The World's Mineral Masterpieces* (2002)), Wendel WILSON (hé, is dat niet "toevallig" de uitgever en CEO van de *Mineralogical Record* ?), Frederick WILDA (die de illustraties voor het boek over de fosfaten van Palermo (2004) maakte) en Sarah SUDCOWSKY (de enige die haar natuurgetrouw afgebeelde mineralen voorziet van feeëriekke elfjes in dezelfde kleuren als de kristallen die ze beschermen; 't is eens iets anders...). Sarah is overigens bezig aan een boek over *Le Fate dei Cristalli* ("Het Feeënland van de kristallen"), dat eerstdaags zou moeten verschijnen.

Pierre RONDELEZ maakt helaas nog geen deel uit van het select groepje kunstenaars dat deze webpagina's siert. Andere kunstenaars, zoals vb. Peter STUKER (die de schitterende pentekeningen maakte voor het boek *Mineralienlexikon der Schweiz* (1998)), zijn evenmin opgenomen. Hopelijk worden die lacunes in de nabije toekomst snel weggewerkt !

Mineralenkunstminnende Axel

Gespot op het WWW

De Aurora collectie, London

Eddy Vervloet

Begin december 2007 opende het Natural History Museum in Londen een nieuwe permanente tentoonstelling over mineralen. The Vault, de kluis dus, heeft tot doel een aantal uitzonderlijke stukken te tonen, naast de normale mineralenzaal. Hiervoor werd de ruimte gebruikt die voorheen werd ingenomen door de meteorietenzaal.

Momenteel is de Aurora-collectie de publiekstrekker. Dat is een unieke collectie van bijna driehonderd gekleurde diamanten. De meeste daarvan fluoresceren ook, zodat de verzameling in een display is geplaatst met afwisselend wit en UV licht !

Een van de stukken die in het oog springen, is 'The Siderite Box', uit de Virtuous Lady Mine, in Devon. Deze 'doos' is een fascinerend specimen van sideriet, dat op een kubisch kristal is gegroeid. Dit kristal is verdwenen, waarna er dus een 'doos' van sideriet overgebleven is, waarin nu kwarskristallen te bewonderen zijn. Het raadsel waarmee de specialisten worstelen, is dat het verdwenen kristal waarschijnlijk fluoriet was. Men leidt dit af uit de afdrukken die in het sideriet zijn achtergebleven. Men vraagt zich nu dus af welk proces verantwoordelijk kan geweest zijn voor het doen verdwijnen van fluoriet, en daarbij het veel kwetsbaardere sideriet ongemoeid liet...

Meer weten ? Een uitgebreid artikel over de opening van deze schitterende tentoonstelling vind je via de MINDAT-website (URL : zie verder).

With special thanks to Jolyon Ralph, for the use of his picture of the Siderite Box.

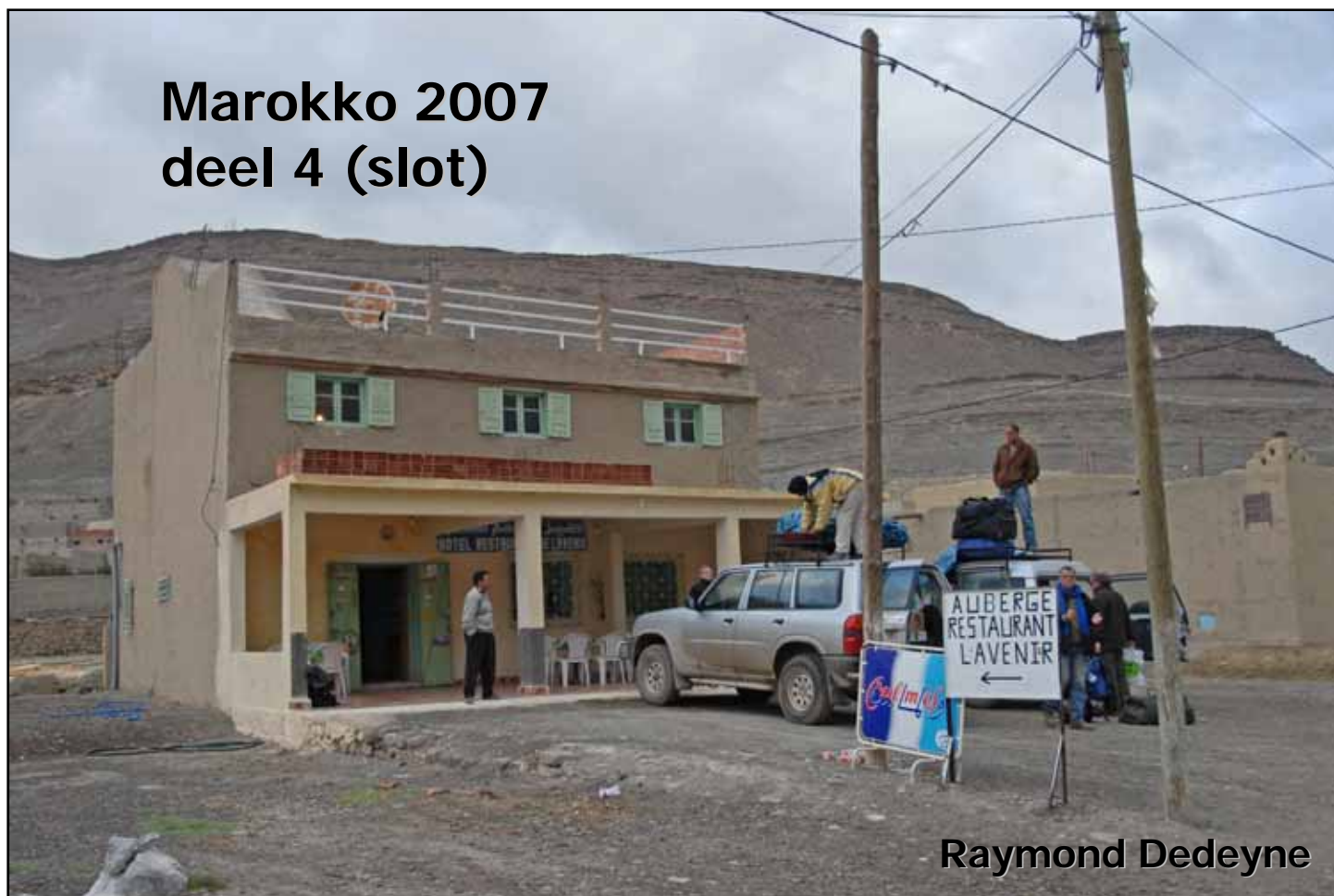
Links

www.mindat.org/article.php/101/The+Vault+--+Natural+History+Museum+London
www.nhm.ac.uk/

*"The siderite box" : een hol siderietkristal met daarin kwarts-kristallen.
Virtuous Lady Mine,
Buckland Monachorum, Whitchurch,
Tavistock District, Devon, England,
Groot-Brittannië.
Foto © Jolyon Ralph.*

Marokko 2007 deel 4 (slot)

Raymond Dedeyne

RECHTZETTING

In de vorige aflevering van dit verhaal [Geonieuws 33, (4) april 2008, p 97] werd verkeerdelijk een foto met een stadsgezicht van Tilmi gepubliceerd als zijnde van Imilchil. Dit heeft ons een lange reeks reacties bezorgd van tal van lezers uit zowel Tilmi als uit Imilchil. Eerstgenoemden protesteren dat die dikke nekken van 't stad (Imilchil) weer eens met alle eer gaan lopen zonder er zelf iets voor te doen. Laatstgenoemden betreuren dat ze de naam van hun geliefde stad niet onterecht willen misbruikt zien bij foto's van een gat zoals Tilmi waar ze den ellentriek nog niet eens uitgevonden hebben. Wij betreuren deze vergissing van onzentwege en bieden hierbij onze oprechte verontschuldigen aan.

DAG 11 : IMILCHIL → AZILAL

Dat ik deze nacht (zij het amper) heb overleefd heb ik enkel en alleen te danken aan mijn slaapzak : een Ajungilak Kompakt Spring met comfortzone tot -7 °C, ontworpen voor lichte poolexpedities. Ik heb het ding in het verleden al meegezeuld op tal van hooggebergte-tochten – verleden jaar nog tot op de spits van de Großglockner – maar nog nooit effectief nodig gehad vanwege véél te warm. Maar uitgerekend hier in Marokko, of all places, heb ik er een bondgenoot in gevonden die mij heelhuids door een nacht in een diepvriezer heeft geholpen.

Wassen slaan we over : het butaanflesje is nog steeds vermist en het water (áls dat er al is) zal waarschijnlijk toch keihard bevroren zijn. Bibberend gaan we ontbijten in het uiter-

aard nog steeds onverwarmde restaurant. Etienne vertelt glunderend hoe hij op zijn vroege ochtendwandeling de hoteluitbater tegen het lijf liep nadat die vers brood was gaan halen bij de bakker en hoe hij zijn verkleumde handen even aan het warme brood heeft mogen opwarmen. Some guys have all the luck.

We laden de wagens terwijl de chauffeurs het ijs van de ruiten krabben en als we tenslotte afscheid nemen van de uitbater krijgen we nog een hagelbui over ons heen. We werpen nog een laatste blik op het Hotel-Restaurant de l'Avenir – nou ja, als dát de toekomst van het toerisme in de Hoge Atlas moet voorstellen...?! We nemen de R317, richting noord. Aanvankelijk is dat een asfaltweg in vrij goede conditie, maar volgens de Michelin kaart zou die na enkele kilometer moeten overgaan in een piste van dezelfde kwaliteit (sic !) als die van gisteren. Tot overmaat van ramp staat bovendien de tweede helft ingetekend als "parcours difficile ou dangereux". Dat belooft alvast, maar er zijn geen alternatieven om uit Imilchil weg te raken – tenzij die van gisteren of eergisteren maar één keer is genoeg, dank u.

Het is blijkbaar lang geleden sinds de heer Michelin nog in Imilchil en omstreken is geweest, want zijn waardequoteringen voor de wegen aldaar zijn blijkbaar niet erg betrouwbaar – gelukkig voor ons ditmaal ! De toestand van de baan blijft goed – zelfs super de luxe vergeleken bij wat we gisteren meemaakten. Wel vrij bochtig met diepe afgronden aan één kant en hoge wanden aan de andere - maar goede asfalt, weinig tegenliggers en dus ruim gelegenheid tot linksrijden, wat Brahim dan ook met overgave doet. Ook het weer laat zich van zijn beste kant zien : na hagel komt regen, komt zonneschijn – eerst wat schuchter en tenslotte met volle overtuiging. Het berglandschap dat zich voor ons ontplooit is effenaf indrukwekkend – de natuur heeft weer eens danig haar best gedaan. Aan boord wordt het weer rumoeriger: de kleine hartjes van deze morgen transformeren zienderogen terug in

de grote bekken van voorheen. On the road again – de ronkende cirkelzaag van Canned Heat in de achtergrond denk je er zelf maar bij.

We vorderen nu snel : in Tizi-n-Isly buigt de R317 naar het westen en in El-Arba nemen we de R306, richting zuidwest. In Taguelt slaan we op de lokale markt proviand in en vooral veel motorolie voor Brahim. En daarmee is het echte bergland van de Haut-Atlas achter de rug. Mohammed

polst naar onze interesse om zelf nog wat te gaan kappen: meer naar het zuiden toe moet er op anderhalf uur pisterijden nog ergens een mijn zijn. Hij blijkt niet zo zeker van wélke piste, laat staan of die wel berijdbaar is na de regen van de laatste dagen en een lokale gids is er ook al niet. In gedachten zien we de gebeurtenissen van gisteren nog eens voorbijflitsen : we hebben toen zonder twijfel geluk gehad dat we er zonder kleerscheuren afkwamen, maar dat blijft niet duren. De kwaliteit van de organisatie zakt duidelijk naarmate onze tocht vordert – er wordt steeds meer geïmproviseerd. Na tien dagen onafgebroken stenen en nog eens stenen beginnen we nu bovendien ook allemaal in mindere of meerdere mate symptomen van hypermineralosis te vertonen: een algemene desinteresse in mineralen na overdreven blootstelling daaraan over een te lange tijdsspanne. Alle dagen kreeft en kaviaar is op den duur ook niet meer lekker. We besluiten dan gezamenlijk ook vrij snel om het hoofdstuk mineralen hierbij als afgehandeld te beschouwen en ons gedurende het verdere deel van de reis aan toerisme over te geven. Mohammed wordt dus bedankt voor zijn voorstel en we rijden verder.

We houden halt voor de lunch in Ouaouizarht (probeer dit vooral niet uit te spreken want dan kan je op een tongbreuk komen te staan) : omelet met groenten op een terrasje in een stralende zon en dat smaakt na de ontberingen van de laatste dagen ! Oua-dinges ligt aan een imposant groot stuwmeer dat is ontstaan door het afdammen van de Qued el Abid, die zelf ontspringt in de Hoge Atlas. Na het eten gaan we nog even de boorden van het stuwmeer verkennen en wat later rijden we de dam zelf over. Wij hadden ons voorgenomen van het indrukwekkende schouwspel de nodige foto's te nemen maar verwittigingsborden aan weerskanten van de weg raden je dat ten stelligste af. Wie zich daardoor niet geïmponeerd voelt wordt dat wel bij het zien van de talrijke militaire wacht- en patrouilleposten aan beide kanten van het bouwsel.

→
*De eerste de beste vuistgrote kei op de oevers van het stuwmeer op de Qued el Abid, opgeraapt en door Etienne met een andere kei als gereedschap doorgeslagen, blijkt een mooie agaate te zijn.
 Some guys have all the luck...
 Foto ©Etienne Mans.*

Water – inclusief de middelen om het op te slaan en te gebruiken – zijn hier duidelijk van hoog strategisch belang.

We rijden verder naar Azilal – onze eindbestemming voor vandaag. We zijn ondertussen afgezakt tot zo'n 900 meter hoogte. Je ziet steeds meer grote vaalgroene kussens euphorbias (*euphorbia resinifera*), de cactussen van de oude wereld die zo typisch zijn voor deze streek. Zéér fotogeniek maar blijf er voor de rest maar ver van af want bij de minste kneuzing scheiden ze een latexachtig, wit melksap af dat giftig is en bij aanraking met de ogen gegarandeerd tot een stekende pijn en mogelijks zelfs tot blindheid kan leiden. We zijn nu duidelijk de Haut-Atlas uit: stenen, stof, droogte, hitte - dit is terug het Marokko dat we ons herinneren van voor we de bergen introkken. De dorpen worden groter en er wordt van langs om minder gebedeld. Veel rivieren zijn drooggevallen en hun beddingen worden door de bevolking gebruikt als tijdelijke afvalopslagplaatsen. Niet bepaald een fraai zicht, maar wel efficiënt : als de regen komt of de sneeuw op de hoge toppen smelt spoelt alles op enkele dagen gegarandeerd weg en is je afvalprobleem opgelost zonder dat het je maar een cent kost.

Pistes beginnen plaats te ruimen voor asfaltwegen – of wat daarvan overblijft. De meeste daarvan stammen nog uit de Franse periode en zijn er ondertussen belabberd aan toe. Er wordt blijkbaar enkel aan curatief onderhoud gedaan: als het kapot is herstellen we het wel min of meer, vroeg of laat. Voor preventief onderhoud of structurele verbeteringen is er blijkbaar geen geld : pistes die door het water herhaaldelijk zijn weggeslagen worden telkens hoogstens weer opgekalefaterd tot hun originele toestand, zodat ze weer klaar zijn voor exact dezelfde sloopcyclus door de natuurkrachten. Het aanbrenge van dwarssleuven voor een betere waterevacuatie – zoals je dat overal in Europa ziet - is hier onbekend of misschien te duur? Er is echter wél geld beschikbaar voor het oprichten van vrij opzichtige gemetselde afbakeningsmonumenten telkens een asfaltweg een provinciale grens overschrijdt. Met wat tegenslag kun je hier misschien wel verongelukken op een slecht on-

derhouden weg – je zult wel perfect geweten hebben in welke provincie dat gebeurde. Die luxe hebben wij thuis niet - 't is maar hoe je het bekijkt. In Azilal checken we eerst in in hotel Taout : het klínt misschien wel minder indrukwekkend dan Hotel-Restaurant de l'Avenir, maar het is het wel ! Beneden is een ruime zithoek en restaurant en een impressionante stenen trap leidt naar de kamers op de verdieping. Een verademing na wat

we gisteren meemaakten. Er loopt zelfs een ober rond in een echt livrei, zónder gebreide wollen muts en dito handschoenen ! Voor het avondeten is er nog even tijd om in de stad rond te wandelen. Die is gelegen aan een brede betonnen hoofdbaan met langs weerszijden vrij westers aandoende gebouwen – overduidelijk véél meer allure dan Imilchil. Zodra je echter een van de talrijke zijstraatjes inslaat ziet alles er weer heel pittoresk (lees : vooral vuil en vies) uit. De stad is ook absoluut niet toeristgericht : er is ook niet maar één onooglijk piepklein mineralenwinkeltje te zien – is dit nog wel Marokko ? Conform aan onze afspraak van deze morgen (remember: enkel nog toerisme !) hebben we onszelf nu al verschillende uren na elkaar mineralen onder welke vorm dan ook ontzegd, maar dat gaat niet zonder enige afkickverschijnselen. Wanneer we langs de moskee wandelen meent iemand uit het gezelschap in de natuurstenen muur een holte met een of andere hoogst interessante paragenese op te merken en die wil hij direct te lijf gaan. Enkel daadkrachtig optreden van de anderen kan hem daar op het nippertje van weerhouden – hier werd net bijtijds een mogelijks védragende religieuze rel in de kiem gesmoord.

In het restaurant wacht ons een copieuze maaltijd met worstjes, kippenspiesjes en gehaktballetjes. De kok zou van mij een tien op tien hebben gekregen, ware het niet van die dikke rottomatensoep – bah ! Na het eten laat Mohammed langs zijn neus weg vallen dat er problemen zijn met het boeken van een hotel in Marrakech voor morgenavond – alles zou zijn volgeboekt naar aanleiding van een of ander megafeest. Hij stelt voor van hetzelfde hotel (lees : cellenblok) te nemen als bij onze aankomst. Nu staan MKA'ers bekend als een vriendelijk, minzaam, verduelig en vredelievend volk maar aan die verdueligheid zijn wél grenzen en die zijn bij deze ruim overschreden ! Alle negen maken wij hem luidkeels en door elkander heen duidelijk wat wij zo allemaal voor hem in petto hebben als hij het ook maar zou wagen om ons terug in hetzelfde hotel te logeren (met het oog op te gevoelige lezers kan ik hier niet in detail gaan, maar neem van mij aan dat veel daarvan door de Conventie van Genève ten strengste verboden is). Wij moeten hier behoorlijk assertief uit de hoek zijn gekomen want het resultaat is nagenoeg ogenblikkelijk : met een benepen stemmetje geeft Mohammed te kennen dat hij nog eens goed navraag zal doen. En de volgende dag brengen wij onze laatste nacht in Marokko inderdaad door in.....nou ja, dat lees je morgen wel.

DAG 12 : AZILAL → MARRAKECH

's Morgens vroeg is het bijtend koud – ten slotte zijn we weer tot zo'n 1400 meter hoogte geklommen – maar het wordt duidelijk een zonnige dag. We nemen afscheid van Mbark: er wacht hem een nieuwe opdracht in Marrakech. Het betreft een tweeweekse standaard rondreis met een buslading normale toeristen - het zal voor hem wel een verademing wezen dat hij tenminste van die stenegekken af is. Hoe hij in Marrakech komt is mij een raadsel – in elk geval niet met zijn terreinwagen, want daar neemt Mohammed het stuur over.

Voor deze morgen staan de Cascades d'Ouzoud op het programma. Daarvoor volg je eerst de R304 naar het westen voor zo'n 30 kilometer en dan sla je rechts af, terug de bergen in op een weg die uiteindelijk in een spoor overgaat. Bij het vertrek staat het brandstofpeil van de wagen van Brahim verwaarloosbaar laag in het rood en pal naast het hotel ligt een tankstation : onze reactie is dus nú tanken. Als wij Brahim daar opmerkzaam op

maken kijkt hij ons meewarig aan met een blik van "aan boord ben ik de baas en ik beslis wanneer dat gebeurt" en er wordt bijgevolg niet getankt. Op de kaart is nochtans geen enkel tankstation ingetekend tussen hier en de Cascades, maar Allah's wegen en die van Brahim zijn ondoorgroendelijk – rijden dus en we zien wel. Tien kilometer verder begint het brandstoflampje dreigend te pinken – Brahim's gezicht begint er zorgelijk uit te zien - en nog eens twintig kilometer verder, waar we de afslag dienen te nemen krijgen we daar nog een doordringende bieptoon bovenop – Brahim begint lichtjes asgrauw uit te slaan. Er wordt overlegd met Mohammed in de andere wagen en uiteindelijk blijkt er niets anders op te zitten dan aan een slakkengangetje onder begeleiding van het complete "low fuel" klank- en lichtspel naar Tanannt te rijden, 25 kilometer verder naar het westen, volledig uit de richting maar daar hebben ze tenminste brandstof. We halen het nog net en Brahim kan weer breeduit lachen – niets gebeurd. Uiteraard is het hoog tijd om ook nog de olie bij te vullen – dat was al van gisteren geleden. Nu nog 25 kilometer terug naar de afslag en we kunnen eindelijk onze reisweg naar de Cascades hervatten.

Die liggen in het Parc M'Goun – een beschermde aangelegenheid die sterk toeristisch wordt uitgebaat. Blijkbaar verdwijnt ergens verderop in de bergen een rivier in de poreuze rotsbodem, om hier uiteindelijk op verschillende plaatsen terug op te wellen. De waterkracht wordt aangewend om molenstenen aan te drijven – "ouzoud" is niets anders dan Berbers voor "graan malen". Het water stort zich dan met veel geraas zowat 100 meter diepte in en geeft zo ontstaan aan de Cascades d'Ouzoud, een stelsel van spectaculaire watervallen. Het water heeft op verschillende plaatsen grotten en spelonken uitgesleten, waar dan weer diverse bedreigde apen-, vleermuizen- en vogelsoorten een onderkomen hebben gevonden.

De wagens parkeren is helemaal geen probleem met een halve dorpsbevolking die een job als parkwachter hebben gevonden. Je komt het park binnen bovenop het plateau waar je het water met veel kracht uit de bodem ziet opborrelen. Er wordt de dag van vandaag nog steeds graan gemalen, al is het maar om toeristen een plezier te doen. Er wordt druk gefotografeerd, uiteraard mits de nodige fooien voor de molenaars. Wat verderop kun je van héél dichtbij zien hoe het water zich op diverse plaatsen in de diepte stort. Enige voorzichtigheid is daarbij wel geboden, want buiten een halfvergaan bordje met daarop "danger" en (wellicht) iets analoogs in Arabisch schrift is er ook maar niet de minste voorziening die je verhindert zelf de diepte in te kukelen. Bovendien is de grond er vrij oneffen en glad.

Je kunt ook beneden gaan kijken via een eindeloze reeks trappen. Eerst passeer je een omheind terrein waar berber-apen wonen (dit is geen scheldwoord: de beesten heten wel degelijk zo op werkdagen – op zondagen wordt dat *Macaca sylvanus*). De soort is erg bedreigd en op een bord wordt dan ook verwittigd dat je ze niet mag meenemen naar huis. Dat was ik ook geenszins van plan : het heeft mij jaren gekost om mijn ondertussen al lang volwassen kinderen het huis uit te krijgen en ik heb niet de minste intentie om het hele verhaal nog eens over te doen. We treffen het want zowel mijnheer als mevrouw berberaap zijn thuis: een mannetje dat wat nors en nukkig loopt rond te lummelen en een vrouwtje dat hoog in een palmboom haar baby vlooit. Ik zou hier enige treffende vergelijkingen met zekere expeditieleden kunnen maken maar ik laat dat vanwege té voor de hand liggend, nietwaar Cyriel ? De weg naar beneden biedt talrijke plateaus en uitkijkposten waar je even kunt uitrusten. De omgeving is effenaf spectaculair en het geklik van foto toestellen is dan ook niet van de lucht. Ik heb het hoogteverschil stiekem met de polshoogtemeter gevolgd en ja hoor: op de kop af 100 meter! Eens beneden kun je je zelfs met een bootje laten overzetten naar de andere kant.

Het wordt even iets lastiger als we langs hetzelfde trappenpad terug naar boven moeten. Langs de weg zijn talloze verkoopsstalletjes opgesteld en we nemen de rustpauzes te baat om kritisch het aanbod te monstereën. Er is echter niet veel meer dan de obligate toeristenrommel die je overal vindt – maar alles uiteraard gegarandeerd zéér oud én hoogst authentiek.... Er zijn ook mineralen maar de kwaliteit is nét (eufemisme !) iets beneden de normen die we onszelf stellen. Ook fossielen zijn van de partij. Ik ken er zelf weinig van maar ik vermoed dat het aanbod hier quasi-logaritmische wetten volgt : op elke tien stukken is er zo ongeveer één origineel bij. De rest zijn vervalsingen - goede en slechte - inclusief een klasfoto van een school trilobieten en een groepsfoto van een familie ammonieten.

Weer de wagens in, terug naar de afslag van deze morgen, R304 westwaarts langs een benzinstation dat we deze morgen al eens gezien hebben, tot Demnate voor de lunch. Demnate is een bedrijvig stadje dat in niets meer op Imilchil lijkt. Het is stralend weer en Mohammed pikt er een etablissement uit waar we buiten op het terras kunnen zitten. Dat terras blijkt wel drie verdiepingen hoog te liggen en is enkel te bereiken via een schijnbaar eindeloos lange betegelde trap. In de voorbije tien dagen hebben we al opgemerkt dat voor Marokkaanse trappen geen standaardafmetingen gelden. Hoogte en diepte zijn bij

voorkeur verschillend voor alle treden van eenzelfde trap, wat het trappenlopen er uiteraard niet makkelijker op maakt, maar dat is bijzaak. Verder zal een goede trappenmaker ook niet nalaten om hier en daar op onverwachte plaatsen een verrassingstrede (marche surprise) in te lassen : een klein op- of afstapje van zo'n vijf centimeter hoog dat je nauwelijks opmerkt, schijnbaar achteloos achtergelaten op een totaal onverwachte plaats. Daar kun je pas gezellig je enkel op verzwikken. Hier in Demnate is echter een meester-trappenmaker aan de slag geweest; hier is het beroep tot pure kunst verheven. Het geheim zit hem in de introductie van nóg een andere variabele : de helling van het vlak van de trede – je moet er maar opkomen ! De treden hellen allemaal naar beneden, elk met haar eigen specifieke hellingshoek. Het geheel oogt heel exclusief maar bovendien is het ook praktisch bij het kuisen : alle zeepwater loopt er automatisch af en aftrekken en drogen zijn overbodig geworden. En je raadt het al: laat het hier vandaag net kuisdag wezen....Eén zaak hebben we tenminste al snel door: je kunt deze trap afdalen op de trage of de snelle manier. De eerste is aangewezen, maar haastige mensen die niet op een botbreuk meer of minder kijken kunnen ook voor de laatste opteren, met als bijkomende bonus dat ze dan wel zéér snel beneden zijn.

De patron van het etablissement denkt ons Europeanen een extra plezier te doen door wat hij denkt onze eigen inheemse muziek te zijn op te zetten. Een ogenblik later knalt ten aanhoren van heel Demnate snoeiharde house door een stel boomboxen. Voor ons hoeft het helemaal niet – dan nog liever de laatste nieuwe van Crazy Mustafa and his Electrical Muezzins of wat hier momenteel ook met stip bovenaan de hitlijst moge staan. We bedanken hem voor de moeite en zeggen dat wij evengoed de plaatselijke muziek appreciëren (wij horen onszelf hardop liegen) – wij reizen immers om te leren.

Hier wordt het eten in de tajine klaargemaakt terwijl je er op zit te kijken en dat duurt wel wat langer dan verwacht (vandaar dat ietwat lange verhaal over trappen). Eens klaart smaakt de kip wel buitengewoon lekker. Wanneer we na de maaltijd door de hoofdstraat terug naar de wagens wandelen valt ons oog op het kabinet van de lokale tandarts, waar de kunstgebitten in een uitstalkastje netjes schouder aan schouder staan te wachten op een koper die letterlijk met volle mond zo terug naar huis kan. Aan een dergelijke service zijn wij westerlingen nog niet toe : tussen bestellen en dragen van een nieuw gebit liggen bij ons nog minimaal enkele dagen tot weken.

Normaliter zouden we nu naar Marrakech rijden over Sidi Rahal, bekend voor zijn amethyst-, kwarts- en chalcedoongeodes. Ons "staakt-het-mineralen" bestand van gisteren indachtig, besluiten we dat niet te doen, en waarschijnlijk zijn die dingen toch te groot om nu nog mee naar huis te nemen. We laten de afslag naar Sidi Rahal dus zowel letterlijk als figuurlijk links liggen en kiezen resoluut voor de R208, richting Marrakesh. Etienne koopt in Demnate nog een assortiment zelfgebakken koekjes die smeken om opgegeten te worden. We spreken af dat we nog een deel zullen overhouden voor de passagiers van de andere wagen maar nadat we van alle types er eentje geproefd hebben blijft er voor elk van de collega's nog maar één koekje over. Daar bijten we dan nog eens het topje af – een zoete wraak voor het gedurende duizenden kilometers gedwongen achterop rijden en stof slikken.

We komen op de N8, de grote weg die ons nu pal naar Marrakech voert. Nog even een kort oponthoud in Tameleit – kwestie van te acclimatiseren aan het verkeer dat nu aanzienlijk drukker wordt. De resterende koekjes worden door de bemanning van de andere wagen beleefd geweigerd : die eten we dan ook maar zelf op. Mohammed vertelt ons niet zonder enige trots dat hij erin geslaagd is om ons voor onze laatste nacht te boeken in een van de beste hotels. Dat is goed nieuws voor ons – maar indachtig onze dreigementen van gisteren noch meer voor hem.

Rond 16.00 komen we in de buitenwijken van Marrakech. Hier vallen vooral de dure villawijken op. Volgens Brahim loopt de prijs van een woning hier vlot op tot 500,000 € en meer, terwijl die naar onze normen niet eens zo bijster groot zijn. Aan een dagloon van 5 € moet een barietdelver uit Mfis hier dus 274 jaar lang voor werken zonder enige onderbreking : geen vrije weekends en 's nachts tijdens de Ramadan – maar dat laatste zijn ze nu toch al gewoon. Ik denk wel dat in die prijs een deftig privé toilet is inbegrepen, en misschien zelfs een kleine opslagkamer voor écht toiletpapier.

In de stad is het verkeer nog altijd even hectisch. Ons verblijf – Le Grand Hotel Tazi – ligt op een steenworp van de Djemaa El Fna, net aan de heksenketel waar bij onze aankomst de agent het verkeer stond te regelen. Hij staat er nog steeds, maar de voorbije twaalf dagen hebben duidelijk hun tol geëist : zijn gezicht is grauw geworden en in zijn ogen staat de schrik af te lezen.

Mohammed had gelijk : dit is zowat het meest luxueuze onderkomen dat we in Marokko mochten ervaren. Een indrukwekkende balie met daarachter mannen die buigen als knip-messen, piccolo's die met je bagage over en weer rennen, een statige marmeren trap naar de verdiepingen, eindeloze gangen uit een duizend-en-één-nacht decor,...De tweepersoonskamer is annex ligbad, toilet en...zelfs een bidet ! Dat laatste moet duidelijk als pièce de résistance fungeren want ze hebben het goed zichtbaar neergepoot, knal in het midden van de toiletruimte. Dat liet wel onvoldoende plaats over voor het installeren van de toiletpot zelf, die ze dan finaal maar in de hoek hebben geduwd. Wie die wil bereiken moet wel over enige acrobatische capaciteiten beschikken en tijdens de actie zelf moet je je rug in een kronkel wringen en je kin zó op de lavabo laten rusten dat je op Raymond van het Groenewoud begint te lijken. Verder nog een paar kleine onvolmaaktheden zoals kapotte sloten, verdwenen sleutels, lekkende kranen, loshangende leidingen, doorgeroeste gordijnringen en dies meer. Dit blijft niettegenstaande alles toch nog Marokko : geen zorg voor detail maar we zijn nu toch bijna thuis en we gaan ons daar dus niet meer druk over maken.

We nemen afscheid van Mohammed die binnen enkele uren de nachtbus naar Rich neemt, waar hij morgen terug zijn dagelijkse job als landbouwkundig adviseur hervat. We nemen het avondmaal in de grote restauratiezaal beneden waar we bediend worden door kelners in livrei en waar van de honderd schilderijen er geen enkel recht aan de muur hangt. De dikke tomatensoep vindt nauwelijks nog afnemers maar als hoofdgerecht krijgen we drie tajineschotels: kip (alias poulet citron), rund en schaap en die mogen er zijn. Daarna nog even wat verderop naar de Djemaa voor onze toeristische inkopen. Vooral de "babuschkes" zijn populair - een soort pantoffeltjes met spitse neuzen en veel glitter, waarvan ik helaas de correcte naam niet ken. In een dergelijke wirwar van straatjes en tusschen een massa volk is het vooral zaak om elkaar niet kwijt te raken. Bovendien moet je ook goed uitkijken voor zakkenrollers. Rik is ervan overtuigd dat we de ganse avond door één gevolgd werden : misschien hetzelfde individu uit de vanadinietvelden van Mi-bladen dat hem nog steeds aan het stalken is ? Ik heb ook nog wel een en ander nodig maar het is mij nu te druk – ik spring morgenochtend nog wel eens binnen.

DAG 13: MARRAKECH → BRUSSEL

De nacht is onverwacht vrij rustig geweest – blijkbaar zijn we snel terug geacclimatiseerd aan het straatlawaai. Het ontbijt is zelfbediening en er zijn croissants en chocoladebroodjes, delicatessen waarvan we het bestaan compleet vergeten waren. Afspraak om 12.00 h stipt – dan zullen Brahim en een vriend ons met de wagens naar de luchthaven brengen. Eerst nog inpakken. Er heerst de grootste verwarring over hoeveel bagage we nu eigenlijk wel mogen meenemen. Ik dacht mij te herinneren dat Paul het over 20 kg per persoon had : als dat waar is dan kunnen we zware problemen verwachten met al de mineralen die we nog bij hebben. Alles inpassen in de voorhanden valiezen en reistassen blijkt in elk geval al een levensgroot probleem te zijn. Dan komt Paul als de redder in nood: hij heeft nog een lege reserve reistas waarin we alle surplus spullen kunnen onderbrengen die niet meer in onze eigen reisrecipiënten gaan. Nou ja... dat “alle” blijkt dan weer niet van toepassing te zijn op de hasj die we onderweg kochten en dat valt me wel wat tegen van Paul ☺. Ik dacht dat hij minder kleinzerig was.

Nog gauw even naar de Djemaa waar er om 10.00 h al weer volop ambiance is. Na lang wikken en wegen en afbieden koop ik voor elk van mijn kleindochters een stel babuschkes in een opzichtige roze kleur, beladen met héél véél glinsterende pailletten. Het zijn schreeuwelijke dingen en mijn vrouw en mijn dochter zullen het mij nog jaren nadien kwalijk nemen, maar mijn kleindochters zullen ze (hopelijk) éinig vinden.

Rik is nog even op fotojacht geweest. Ergens bovenop één of ander officieel ogend gebouw wappert een grote Marokkaanse vlag : een foto daarvan zou niet misstaan als opening van een diareeks over de reis. De vlag wordt dan ook uitgebreid vereeuwigd – minstens twintig foto's vanuit alle mogelijk hoeken. Het is Rik echter ontgaan dat het gebouw in kwestie het lokaal politiebureel is, wat hier blijkbaar geldt als een strategisch belangrijk object - en dat komt hem op een doorgedreven politieonderveraging te staan.

Stipt om 12.00 h zien we elkaar allemaal terug aan het hotel. Ook Rik is er weer bij : ofwel heeft hij er zich uiteindelijk kunnen uitpraten, ofwel hebben ze zich bij de politie op tijd gerealiseerd wat ze zich op de hals halen als ze die vreemde snuiter bijhouden. We rijden naar het vliegveld en nemen afscheid van Brahim. Dirhamoverschotten worden terug ingewisseld. Onze voorziene vlucht naar Madrid om 14.10 h staat onder status OK. Bij het inchecken van de bagage slaat het uur van de waarheid. Tot onze opluchting wordt er helemaal niet moeilijk gedaan over mineralen en het maximum per persoon blijkt 2 x 23 kg te zijn. Enkele reistassen gaan daar wel ruim over, maar mits wat overladen in de lichtere tassen is dat probleem snel opgelost. Ook de reispascontrole verloopt vlot : als laatste in de rij zie ik hoe de vrouwelijke politiebeamten mijn voorgangers ietwat meewarig bekijken, terwijl ze mij daarentegen vriendelijk en opvallend respectvol begroeten. Dat ik op mijn reis pas de M onder de rubriek geslacht/sexe heb laten veranderen in een XL zal daar wel voor iets tussen zitten.

In de vertrekhal gaan we op zoek naar iets eetbaars. Ik betaal de onfatsoenlijk hoge prijs van zeven Euro voor een échte boterham met een snee échte Gouda, maar dat is dan ook de beste die ik in jaren nog heb gegeten. De vlucht dient zich op de voorziene 14.10 h aan en het gaat probleemloos naar Madrid. Daar bestormen we de lokale MacDonalds, waar ik tot mijn voldoening vaststel dat er in de verste verte geen tajine te bekennen is – we beginnen al aardig terug te acclimatiseren ! Er duikt nog even een probleem op als Etienne met zijn tax-free Johnny Walker duidelijk zichtbaar in de hand parmantig door de security controle meent te stappen. Hij moet de hele weg naar de balie terug om de fles tijdelijk af te geven, tot bij aankomst in Brussel. Voor de anderen - met onze flessen tax free netjes in onze handbagage gewikkeld - is er geen vuiltje aan de lucht.

De vlucht naar Brussel vertrekt stipt, we landen tien minuten voor tijd om 22.20 h en mijn bagage laat niet lang op zich wachten én is volledig: Iberia, I love you ! In de aankomsthal worden we opgewacht door een uitgebreid ontvangstcomité van echtgenoten, minnaressen, vriendinnen (hierbij sluit het één uiteraard het ander uit), zonen en dochters, nonkels en tantes, neven en nichten, persoonlijke fanclubs en de voltallige equipe MKA-groupies. Snel nog afscheid nemen van de collega's en dan gaat het terug huiswaarts.....naar ons eigen huis, onze eigen vrouw (oeps !), ons eigen bed met lattoflex, ons eigen toilet met spoeling en bergen WC-papier, ons eigen proper bad met heet water en een stop in de afloop, onze eigen lekkere koffie, onze eigen wereld !

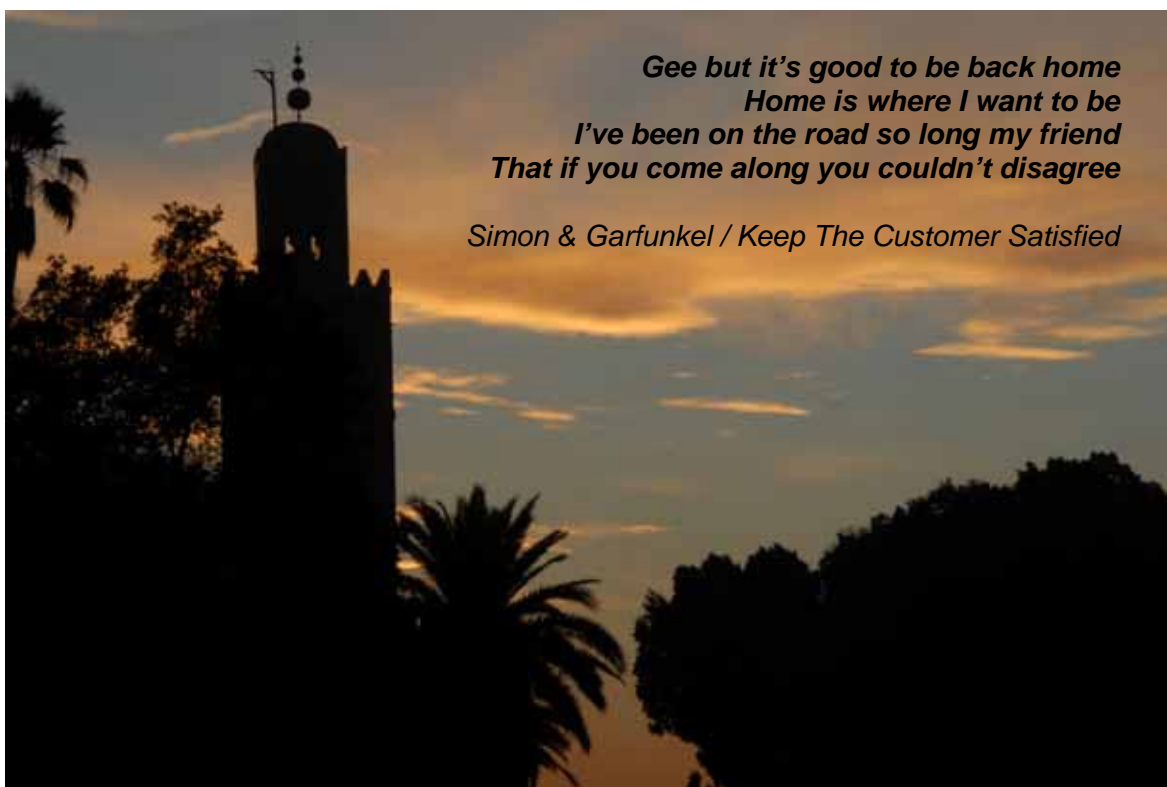
NABESCHOUWING

Dertien dagen met zijn negenen in Marokko: het is voorbij,afgelopen, achter de rug. Alles is volbracht – zoals iemand anders het héél lang geleden al eens zo treffend zegde. We hebben meer dan 2500 kilometer afgelegd - nu eens over redelijke wegen, dan weer over pistes die die naam niet eens verdienden. We hebben mineralen gekapt in het zweet ons aanschijns bij meer dan 40 °C en bij vriestemperaturen waarbij we haast ondergesneeuwd raakten.

Daarvoor zijn we tot 2770 meter hoogte geklommen. Marokko was na ons bezoek 235 kg lichter: het gewicht aan stenen die we er kochten, kapt en meenamen naar huis.

Er werden 5953 foto's genomen – samen goed voor 20 GB. Toegegeven, 3507 hiervan werden genomen door één en hetzelfde expeditielid waarvan later bleek dat hij in ernstige mate lijdt aan parkinsonitis indexis localis : een zeer zeldzame maar relatief onschuldige vorm van parkinsonisme die zich beperkt tot de wijsvinger; in medische kringen wel eens ge vulgariseerd tot bibbervinger, mitrailleervinger of index albert.

We zijn met zijn allen tot het inzicht gekomen dat wij in ons eigen thuisland in onze

rechten als mineralenkappers heerlijk tekort zijn gedaan, maar dat zal veranderen: kappers of the world, unite (come to the meeting on your bike).

We hebben ons goed aangepast aan de lokale keuken. De statistieken hieromtrent zijn niet eenduidig, want sommigen wonnen en anderen verloren gewicht. Er is wel een duidelijke trend dat zwaardere personen meer gewichtsverlies leden – maar eens de chips en de chocolade a volonté terug binnen handbereik kwamen die verloren kilos er vlug terug bij. We zijn er zonder ongelukken of medische kleerscheuren van af gekomen. We hebben de lokale hygiëne (of het gebrek daaraan) uitstekend doorstaan – mede dank zij het nauwkeurig opvolgen van Paul's advies om vreemde bacteriën op tijd en stond in sterke drank te smoren. Bij onze thuiskomst kreeg de AA er meteen negen leden bij waar ze nog lang de handen aan zullen vol hebben. We hebben de Haut Atlas met zijn pistes, zijn vriesnachten, zijn hotels en zijn keuken overleefd – mede dank zij de steun van de zelfhulpgroep voor mensen die ooit in Imilchil verzeild raakten. Cyriel is aan de beterhand van zijn Berberneurose. Hij is nog steeds in behandeling maar hij kan ondertussen zijn tulband al twee uren onafgebroken afleggen zonder ernstige afkickverschijnselen. Bestaande vriendschapbanden werden aangehaald en nieuwe werden gesmeed.

Ook op persoonlijk vlak gaat het mij goed. Mijn echtgenote bekeek mij eerst wel vol afgrijzen toen ik haar uitlegde hoe je je desgevallend uit de slag kan trekken zonder papier op het toilet. Ik verdenk haar ervan dat ze daarop mijn reiswasgoed – dat nochtans al netjes was gestreken en opgeborgen – stiekem nog een tweede keer heeft gewassen. Ook mijn voorstel om naar Marokkaanse gewoonte onze afval voortaan in de beek achter het huis te kieperen werd met weinig enthousiasme onthaald. Het zou nochtans een flinke besparing opleveren en bij regenweer zou alles toch netjes wegspoelen. De babuschkes werden goed bevonden door mijn kleinkinderen én tegen alle verwachting in ook door mijn vrouw en dochter – waarvan bij deze nu wel afdoende bewezen is dat ze totaal onberekenbaar zijn. Ik kan mij ondertussen ook al weer aardig uit de slag trekken met vork en mes. Mijn kleinkinderen vonden eerst wel dat opa na zijn reis naar het verre land at als een varken, maar volgens mijn vrouw was dat voordien ook al het geval. Ik heb ondertussen nog steeds geen tajine gekocht – en ik ben dat ook helemaal niet van plan.

En niettegenstaande alles: het is een FANTASTISCHE reis geweest. Reisgenoten, bedankt voor het goede gezelschap. MKA en Paul, bedankt voor de organisatie. Hopelijk komt er snel een vervolg. Oh ja – voor wie er nog mocht aan twijfelen: dikke tomatensoep is ten onze huize ten eeuwig en dage van het menu geschrapt.

We vonden dat een foto van de auteur van dit epos niet mocht ontbreken. Raymond Dedeyne dus, ex-liefhebber van dikke tomatensoep... Met heel veel dank voor het prachtige mineralen-reisverhaal.

